

ЦАНКО ЛАЛЕВ
БАСНОПИСЕЦЪТ

chitanka.info

„Лафонтен е нашият Омир.“

Иполит Тен

„Жан дьо Лафонтен е най-популярният от големите френски писатели. Той е може би най-могъщият стихотворец на Франция.“

Атанас Далчев

Жан дьо Лафонтен е роден през 1621 г. в Шато-Тиери, област Шампан, където баща му по това време служи като лесничей. В училище скромното по произход момче не блести с особени качества. Лафонтен така и не получава добро образование. Една година учи в духовна семинария, а малко повече следва право в Париж. Оженва се през 1647 г. за умна и добра съпруга, но бързо се отегчава от семейния живот. По природа склонен към лекомислие, Лафонтен живее весело и безгрижно, без да има сериозни планове за бъдещето.

През 1652 г. наследява от баща си длъжността лесничей. Материалните си проблеми решава лесно като продава имоти и харчи щедро получените пари. Много скоро младото семейство е принудено да преживява само със скромната му заплата, която дори не получава редовно. Но и работата му не е много — всъщност се изчерпва с продължителни разходки в гората. През 1654 г. Лафонтен публикува анонимно свой поетичен вариант на комедията от Теренций „Евнух“. Сръчно написаната книга привлича вниманието на Фуке — главен интендант в двора на Краля-Слънце Луи XIV. Висшият дворецов служител е меценат, покровител на поети и писатели. Фуке отпуска на Лафонтен годишна рента от хиляда ливри. Задълженията на поета са през всеки сезон да представя на своя покровител по едно стихотворение. По-късно Лафонтен си спомня с удоволствие за годините, прекарани в разкошния дворец на Фуке, обкръжен от изискани аристократи. Но интендантът изпада в немилост и Лафонтен е принуден да се завърне при семейството си, макар че семейният живот го гнети. Пътува често до Париж. В столицата се сближава с

Молиер и Расин. Прекарват времето си заедно във веселие и остроумни разговори, финансовите си проблеми Лафонтен отново решава като продава имоти така лекомислено, че жена му е принудена да се раздели с него.

Лафонтен навършва четиридесет години със славата на сръчен „салонен“ поет. Той затвърждава тази слава като публикува новели и приказки в стихове. Те са остроумни, фриволни и дори дръзки в осмиването на духовници и аристократи. Кралят е раздразнен от тези творби и при една аудиенция заявява на Лафонтен, че е недоволен от него и би възвърнал своята благосклонност, само ако поетът промени характера на своите произведения. Лафонтен обещава да се „поправи“ и решава да напише нещо, което да послужи за възпитанието на престолонаследника. Избира баснята като най-подходящ жанр. Най-после геният на Лафонтен намира форма за изява.

Първият сборник с басни, състоящ се от шест книги, е публикуван през 1668 г. под скромното заглавие „Басни на Езоп, преразказани в стихове от Жан дьо Лафонтен“ и е посветен на престолонаследника. Нови пет книги с басни поетът публикува през 1677 г. и още една през 1694 година.

„Лафонтеновата басня е една малка комедия, само че с повече действие и повече актьори, един театър, «дето сцена е цялата земя» — пише големият български поет и великолепен преводач на Лафонтен Атанас Далчев. — Като запазва индивидуалния характер на всяко едно от животните, Лафонтен рисува чрез тях и различни човешки характери, дава ни картината на цялото човешко общество. Започнал с разработка на басни от Езоп, Федър и други древни писатели, френският баснописец постепенно излиза от кръга на техните теми, все повече и повече се опира на своите лични наблюдения върху обществото и природата и прави от баснята един извънредно богат и гъвкав жанр...“

Последните две десетилетия от живота си Лафонтен прекарва без материални грижи в дома на своята покровителка мадам дьо Саблиер.

През 1684 г. Лафонтен е избран за член на Френската академия. Умира през 1695 година.

Лафонтен оказва огромно влияние върху европейската литература. В България Стоян Михайловски се учи от него, превежда и

побългарява много от басните му.

Не всеки поет се наема да превежда великия баснописец. Бойко Ламбовски пое този риск и новият превод вече е в ръцете на читателите, които отново ще открият смеха и мъдростта на Лафонтен.

Цанко Лалев

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.